

NOVA DOBA

Študijska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglas za um višine stolca 40 p. Reklame med teksto, osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo
Upravljenje dolž. izpis
Račun kr. postnega čekovnega urada štev. 10.066.

... st. 55.

... pritiče. Telefon Št. 65.

Akcija za izboljšanje naše valute.

(Iz govora g. D. Plavšiča na konferenci pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani dne 2. oktobra 1922.)

Naš uvoz je letos neverjetno narastel. Izdavanje odobrenje za nakup deviz brez ozira, ali je uvoz potreben ali ne, je omogočalo nagomiljevanje in podraževanje blaga. Terjatve inozemstva so narastle do avgusta na 750 milijonov dinarjev. Temu nasproti ni bilo iz eksportnih kupčij zadosti deviz na razpolago. Mnogi so se z raznimi manipulacijami izognili oddajti deviz, spekulirali na padec dinara, nekateri kopičili velike množine plačilnih sredstev v inozemstvu. Ker je nedostajalo deviz, so banke dajale dinar na veliko škodo gospodarstva. Ako bi to tako šlo dalje, bi to negibno vodilo v propast, ki je čez nekaj mesecev ne bi bilo več mogoče preprečiti. Vladal je pravi kaos, napraviti je bilo treba red. Zabranilo se je dajanje dinarja za plačilo uvoza. Začela se je stavljati statistika, kaj je v resnicu treba uvažati in koliko potrebujemo inozemskega plačilnega sredstva za to. Sestava statistike bo zahtevala še nekaj časa. Potem se izda nov pravilnik za promet z devizami in valutami, ki ga bo treba naistrožje izvajati. Pred izdajo pa se zaslišijo še gospodarski krogovi. Pogrešari je bilo doslej kontakta in vzajemnega dela pridobitnih krogov in vlade. Govornik hoče vzdrževati staine stike z njimi. Sodelovati morajo vsi, pripravljeni morajo biti na manjši dobiček ali eventualno celo na izgube, če nočejo, da naposlед ves zaslужek, ves novčni imetek ne izgubi vsako vrednost. Ako se posreči vzajemnemu delu vzdržati preko pomlad, ko so ob najmanjšem izvozu največje zahteve na devizah, smo za vedno rešili dinar. Treba spraviti v sklad potrebo na devizah s količino iz eksporta razpoložljivih deviz. Zato treba dvigniti proizvodnjo, povečati izvoz, omejiti uvoz. Tako uvozniki kakor proizvodenje dajo svoje podatke. Uvoz surovin in polizdelkov, potrebnih industriji, se seveda ne bo omejeval, pač pa vsega kar je nepotrebno in kar se izdeluje doma. Trgovina treba, da se pripravi na to in pripravi tudi, da bodo cene padle. Treba začeti kalkulirati a la hausse ne kakor doslej a la baisse.

Poglavitno je: varčevanje na vsemi strogim izvedbam načela: kar produ-

cimo doma, ne kupujmo v inozemstvu. Rožiči rastejo v Dalmaciji, pa so se vendar uvažali iz inozemstva. Za take stvari ne bo v bodoče deviz. Letos imamo sliš za 6000 vagonov, kupujemo pa tuje marmelade, ker ne maramo hranljivega domačega pekmeza. Gradi se mogočno, treba je in prav. Ali gradi se mnogočne razkošne in to ni prav. Košči se po nepotrebnem porabi deviz za to razkošje, ki potrebuje uvoza iz inozemstva! Če vije izdelujemo doma, pa jih v velikih množinah uvažamo, zoper nepotrebna poraba deviz, itd. Od nas samih je odvisno, da povsem izboljšamo valutarno stanje. Treba samo, da hočemo, da vse vlečemo na isti vrvici in ne delamo vse proti vsem. Treba pokazati inozemstvu, da se znamo zatajevati, da znamo hraničiti, da znamo živeti svojim razmeram primerno, da tako dobri inozemstvo zavajanje v nas, v naše gospodarstvo in v našo gospodarnost. Inozemci nas smatrajo za zavajljive. Govornik je kot drastičen primer navedel Anglež, ki je na Dunaju v raznih lokalih videl zavajljati ogromne vsote in rekli sodeč ljudi po govorici: «Glejte, sami Jugoslovani». Treba, kakor rečeno, da si vsakdo postavi za princip, kupiti vse, kar more dati domača proizvodnja, doma in ne v inozemstvu. Velika semnja v Zagrebu in v Ljubljani sta pokazala, kako veliko raznovrstnega blaga se že izdeluje doma in dobrega blaga. Domača proizvodnja treba podpirati in zvišati. Tako imamo na pr. tovarna za sladkor, ki bi lahko krile vso potrebščino na sladkorju in še izvajale. Nameravane so vladne mere, ki omogočijo tovarnam izrabiti vso svojo kapaciteto in ki znižajo tudi cene sladkorja. Vsem industrijam sploh treba omogočiti izrabto polne kapacitete.

Da se to izvrši in se da industrijam celo možnost povečanja kapacitete, treba da sodelujejo vsi in polno in povsod vpoštevajo domačo proizvodnjo, vlad pa treba, da storí vse, da odstrani, kar ovira našo proizvodnjo. Zlasti važno je izboljšanje naših prometnih razmer. Seznamljen je že program za odpravo prometnih neprilik, ki tako silno ovira naše gospodarstvo, ter je v najbližnjem času pričakovati izdatne odpomoči.

Z dosedanjimi merami je uspelo zadržati padanje dinarja in ga dvigniti na sedanjio višino. Treba ustvariti potrebne gospodarske pogoje, da se tečaj izboljša in stabilizira. Izvesti je prihodnje mesece reformo ob sodelovanju vseh, meč

tem časom pa skrbeti, da dinar ne pade. Odločilni morajo biti tečaj beogradskie in zagrebške borze. Curih ne more in ne sme biti merodajen, tečaj krone v Curihu ni rezultat prometa, ampak izvira iz samovolje zasebnih činiteljev, črpajočih informacije na nepravih mestih. Govornik se obrača proti očitkom, da se troši dolarsko posojile z nakupom dinarjev. Od 100 milijonov dolarskega posojila dobimo 30 milijonov efektivno, ki treba da jih porabimo za investicije in zato jih moramo pretvoriti v dinarje. Danes je država največji posestnik dolarskih deviz. Od ostalih 70 milij. se vrši zoper velik del v naši državi in pretvoriti v dinarje. Skozi pet let bo stalno dobivala država dolarje in bo tako največji razpolagatelj z devizami. Dostel je prejela država 25 milij. dolarjev, od katerih je dobila 15 milijonov efektivno, 10 milijonov pa ostane v rokah Blerove skupine za gradnjo Jadranske železnice. Posojilo uspe tudi glede ostalega zneska, če donešemo protidokaz proti slabim informacijam, ki jih imajo o nas v Ameriki. Tam je naša država malo pozurana in kolikor je, je znanje črpalo iz najslabših informacijskih virov. Vendar pa se je iako dvignilo zanimanje za nas. Prihajajo poslanstva iz Amerike k nam, da nas spoznajo. (Konec prihodnjic.)

NAČRT NOVEGA ZAKONA O NEPOREDNIH DAVKIH.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dne 28. sept. 1922 povabila razne korporacije in organizacije na zborovanje, da zavzamejo stališče k načrtu zakona o neposrednih davkih. Po daljši razpravi se je na številno obiskanem shodu soglasno sklenilo na odločilna mesta predložiti naslednjo spomenico:

Dne 11. tm. je sopodpisana Trgovska in obrtniška zbornica predloga generalne direkcije neposrednih poreza en izpis »predloga zakona o neposrednih porezima« na vpogled z opombo, da se je predložil parlamentu na odobrenje. Podpisane korporacije in organizacije, zbrane po svojih zastopnikih na zborovanju dne 28. septembra 1922 pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, se usojajo predvsem izraziti svoje veliko obžalovanje, da se je proti izrecni dolobji zakona o trgovskih in obrtniških zbornicah, po kateri se je zbornicam predlogih zakonov, ki se tičajo komercijalnih ali obrtnih interesov, izjaviti

skromna vijolica, ki se boji, da jo inimidoči človek odtrga. Jokala je, ko je videla, da ga odpeljejo, oblekla je moško obliko ter ga iskal v spremstvu dvornega norca, Mariotte in medveda. Sklenila je, da ne bo spala in se vsezdela toliko časa, da ga najde živega ali mrtvega.

Pripovedovala je tako ginkljivo in mično, da bi človek mislil, da žvgoli kak ptiček. Nikdar še ni okusil Peter tako velikih sladkosti. Nič več ni premišljeval o ljubezni lepih dam, prepričan je bil, da nobena ne doseže Hugete. Cutil je, da bode ostali večno njen prijatelj, kako bi bilo prijetno živeti z njo v domači hiši ter jo nikdar zapustiti. Grad sicer ni niti prida, v shrambah ni živil, v omarah ne perila in v skrinjah nič denaria. Zidovje je bilo slabo in miši so letale po hiši sem in tja. Nič ne de! Ker ni imel drugega zavetišča, se je zadovoljil s tem. Živel bi srečnejše, kakor vsi drugi ljudje, če bi ga hotela spremiti. Misliš je na kapelico, v kateri bi ga poročil kak pošten menih. Kako bi bila srečna, če bi bila že poročena! Uboga, bi bila morda prisiljena loviti živali in delati na polju, kakor

prej, nego jih vlada predloži parlamentu v obravnavo, ta za trgovstvo, industrijo in obrt ter sploh vse pridobitne krogce tako izredno važen predlog zakona že predložil parlamentu ne da bi bile imele zbornice prej priliko, izjaviti se o njem. Ob napomnani izredni važnosti tega zakona, ki bo globoko posegel v gospodarsko življenje cele države, so zategadeli podpisane korporacije in organizacije primorane, nujno prositi primerne ukrepite, da se zakon ne obravnava prej v parlamentu, dokler ne dojdeto od trgovskih in obrtniških zbornic izjave o njem, ter obenem prositi, da se jim da za te izjave primeren čas, da morejo zaslišati organizacije prizadetih krogov in na podlagi vsestranske proučitve predloga podati svoje izjave.

Priznavamo, da je enotna davčna reforma nujno potrebna kakor iz političnih tako tudi iz narodnogospodarskih ozirov. Dosedanje davčne razmere, s posebitno uporabo petrova bistveno si nasprotujejočih davčnih sistemov in neenakomerna administracija mora na eni strani nujno manjšati, če ne uničiti čut in zavest državne in politične enotnosti, na drugi strani pa vsestransko ovirati gospodarski razvoj. Kakor pa je vsega priznanja vredna težnja finančne uprave, kar najbolj pospešiti doseglo enotne davčne reforme, pa je vendar smatrati za hujše zlo, če bi se ta reforma izvršila nepopolno in kvarno narodnemu gospodarstvu, kakor pa, ako se z reformo še počaka dotlej, da tudi oni krogci, ki naj v prvi vrsti nosijo bremena, ki jim jih naloži novi zakon, temeljito razpravijo predlog, pretresejo načela, na katerih sliši, ugotove, ali so časovne zahteve naše pravilen odmev v davčni reformi in katerih sprememb in dopolnitiv je treba, presodijo vpliv, ki ga utegne imeti novi zakon na gospodarstvo, predudarijo, ali so bremena prav razdeljena na razne gospodarske sloje in zmogljiva, brez škode za nadaljnji razvoj gospodarstva in z bog tegu tudi brez škode za erar, ki mu mora biti na tem da davčni zakoni ne ovirajo gospodarskega razvoja in s tem ne preprečujejo jačitve sedanjih davčnih virov in otvarjanja novih. V tem kratkem času, kar je načrt na razpolago, negibno potrebni temelj študij predloga na podlagi zaslišanja interesentov ni bil v toliko mogoč, da bi zbornice že danes mogle podati vsestransko izrecno izjavo. Že prvi pregled predloga pa kaže vso naglico, s katero se je predlog sestavljal,

najrevnejši delavec, da ne bi umrla la-kote. Delal bi pač sam, ne ona, kajti pokvarila bi si z otrojem in orožjem svoje male ročice. Nikdar bi ne bila žalostna, tako bi se ljubila. Mislite si, da Hugeta ni ugovarjala nobeni Petrovi točki, obratno, grad bi se ji zdel načelni na svetu, zlasti je soglašala s Petrom glede kapelice in menila poročevalca. Ne pustila bi soproga, da bi se sam mučil in delal, delila bi skupaj žalost in veselje. «Kaj boste delali gospodična?»

«Ko boste odsotni, bom potrgala vse cvetlice na travniku in v gozdu ter okrasila stanovanje, da boste mislili, ko se vrnete, da se je pominjal preseliši k nama.»

Tako sta se pogovarjala in delata načrte za bodočnost. Peter se je zahvalil, da mu je prinesla toliko brizgosti, iz katerih je vzklijlo tako veselje.

«Aj,» je zastopal in zakremžil obraz.

Gospodična Hugeta ga je potipala po ramu, kjer je imel rano.

«Ej! Kaj vam je?» je vprašala.

«Nič, rana, sicer majhna, me zaboli, če se me kdo dotakne.»

Catulle Mendès:

Resnicoljubni Peter.

(Iz francoščine.)

(Dalje.)

Resnicoljubni Peter ni bil človek, ki bi zgubljal čas pri takih prilikah. Misli si je, če vidim cvetlico, jo moram takoj odtrgati, drugače pride drugi in mi jo pred nosom vzame.

Hugeta se je strahu tresla, hotela je že pobegniti, vendar je poskusila odgovoriti: «Ne gospod, jaz sem mladi paže, ki služim v Romaninovem gradu.» Zakrilka si je z rokami oči, da bi ne videla njega, s katerim govoriti. Istočasno je prešnila neka prijetna sladkost njeno srca, prišla ji je v kri in v celo telo. Do tedaj sama sebi ni priznala, da je izbrala za predmet svoje ljubezni mladega kavalirja, katerega je preganjala maščevalnost ludobnih ljudi. Verjela je, da ne taže, če trdi, da je iskala Petra, ker se ji je smil. Odkar je padel poljub na njena usta, je postala njena volja slaba. Mato preveč se je pač nagnila k njemu, a na

na kar kaže tudi popolen nedostatek ati vsaj neobjava vladnega komentaria ali motivnega poročila, ki je potreben in običajen že pri manj važnih zakonih, tembolj pa neogibno potreben za tako važen zakon, kakor je ta, ki naj trajno uredi enotni davčni sistem za celo državo. Tako pa je študij predloga silno težaven. Ni nobenil pojasnil, kakšne smernice je vada vpoštevala pri sestavi, kakšne namene je zasledovala, na podlagi kakšnega statističnega gradiva, brez katerega si sploh ne moremo misliti, da se da temeljito in brez škode za gospodarstvo in era to težko vprašanje rešiti, temveč predlog reforme. Ob takih okoinostih je premotirjanje silno oteženo. Zategač je treba, da se da zbornicam zadosten čas, to je vsaj do 31. oktobra, za zaslisanje interesentov in za sestavo konkurenčne izverne izjave. Usojam se potem takem ponoviti nujno prošnjo, da se zakon prej ne obravnavava v parlamentu, dokler ne dojdeto podrobne izjave zbornic.

K tej prošnji pa pristavljamo še drugo nujno prošnjo. Čuje se, da se namrava ta predlog v najkrajšem času uzačomiti in sicer po zakonodajnem odboru. Skorč ne moremo verjeti, da bi se tako važen zakon obravnavai in rešil po skrajšanem potu; ako pa ta namera resnici obstoji, nujno prosimo, da se ta namera opusti in zakon razpravlja in reši po rednem parlamentarnem potu.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani. Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani. Gremij trgovcev v Ljubljani. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Zadružna zveza v Ljubljani. Društvo bančnih zavodov v Ljubljani. Zveza jugoslovenskih hranilnic. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani. Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov v Ljubljani. Odvetniška zbornica v Ljubljani. Notarska zbornica v Ljubljani.

Politične vesti.

Konsekvenca. Glavni urednik »Slov. Naroda« g. Rasto Pustoslemšek objavlja v »Slov. Narodu« dne 6. okt. izjave, kjer naznana, da odlaže svoje mesto v strankinem načelstvu in izstopa iz stranke. Kot vzrok in povod za ta svoj korak navaja g. R. Pustoslemšek dejstvo, da se vrhovno strankino načelstvo še ni pečalo z izstopom gg. dr. Ravniharja in dr. Trillerja iz strankinega načelstva. Nam na Stajerskem je mnogokaj težje razumljivega, kar se godi v Ljubljani, reči pa moramo odkrito, da stojimo na stališču, da je v javnem političnem življenju dolžnost mož, ki stojijo v ospredju in se smatrajo tudi za važne, da radi ne-soglasij in sporov ne gredo, pač pa da skušajo to, kar smatrajo za dobro in pravo, z delom v stranki uresničiti. Nam ne morejo imponirati možje, ki gredo iz najvišjih mest v stranki, ne da poprej vprašajo strankino članstvo, ali nemara ne odobrava njihovega stališča. Ne moremo se pri vsem tem otresti misli, da se gre prav malo za načelne razlike največ pa za lokalne ljubljanske osebne in

«Rana? Kaj! Ranjeni ste, morda bolj, kakor pravite in še molčite.»

«Ko je bodalo šle v meso, sem imel občutek, da sem se zbodel s šivanko.»

«Dobro. Povedati mi morate, v kakih nevarnostih ste bili, kateri ljudje so vas napadli in kaj se je zgodilo, ko ste ušli hudobnim strelecem.» Peter je prebledel.

Tokrat ne bo govoril, ne bo govedal resnice. Temu nedolžnemu angelu, ki ga je ljubil tako čisto in iskreno, ne bo omenil Azalaše, katero je zapazil skozi okno, da je bila v sami sraici, govoril ne bo ne o sobi, ne o prijetni postelji. Zaradi odkritih besedi je moral pretrpeti toliko gorja, nič več se ni hotel izpostavljati takim neprilikam. Ker so bile dame v Romaninovem gradu take čudakinje, pač ni bil dolžan biti najnesrečnejši in najbolj preganjani človek.

Pripravil se je torej, da bi odgovoril Hugeti ter si je izmislišl bajko.

«Eden strelec je sprožil lok in prščica...»

Resnicoljubni Peter je začel lagati!

«Gospod, ali mi ne boste povedali, kako ste bili ranjeni?»

interesne konflikte. Načelne spore in delitve bi pozdravili, nikdar niso napredku v kvar, take spore pa, ako se dogajajo v zreli moški dobi, registriramo obžalovanjem, ker nam primašajo samo škodo in ne pomenijo nikjer nič pozitivnega. Pred takimi spori mora biti naša stranka zaščitena in zavarovana, ker nimamo stranke zato, da bomo v njej in potom nje odkladali svoje osebne interese in medsebojne ljubeznivosti, ki stranki nič mar niso. Za tak posel stvarni možje v stranki nimajo časa. Zopet ponavljamo naš klic po sklicanju zbora oben oblastnih organizacij JDS. mi hočemo jasnosti na vse strani!

Zadeva princa Jurija. Pod predsedstvom kralja se je vršila 5. tm. na dvoru seja vlade, na kateri se je razpravljalo o zmanjšanju in notranjem političnem položaju ter o zadevi princa Jurija. Na osebno željo kralja se je vršila popoldne nova seja, h kateri je bil pozvan tudi princ Jurij. Na vprašanje vlade, ali se hoče pokoriti dvornim statutom ter sprejeti predloge vlade, je izjavil, da bode odgovoril čez 24 ur. Zapisnika niti hotel podpisati. Vprašanje bo rešil kronske hiše, če se nastani v tuzemstvu polet letne apanja 148.000 frankov še iz dvorne blagajne na račun kraljeve civilne liste 600.000 Din na leto, če se pa nastani v inozemstvu, pa 365.000 frankov in na račun civilne liste 230.000 D.

Odobrenje posoja Avstriji. Na seji sveta Zveze narodov je padla 4. tm. končna rešitev avstrijskega vprašanja. Napravili so tri protokole. Prvi vsebuje izjave Anglije, Francije, Italije in Češkoslovaške, da bodo podpirale Avstrijo v njeni gospodarski in finančni obnovi in jamčile za politično neodvisnost in teritorialno nedotaknjeno. Drugi protokol vsebuje dočila glede potrebe garancije v vrednostnih papirjih ali cektih. Tretji protokol razpravlja o iamstvih s carinskimi dohodki in tobačnim monopolom. Za izvršitev reformnega programa se zaveže Avstrija: 1. ukreniti vse potrebno za zmanjšanje budžetskega primanjkljaja s povišanjem želevniških, poštnih in brzojavnih pristojbin in 2. izdelati načrt za ravnotežje v budžetu in predložiti parlamentu osnutek zakona, po katerem bo pooblaščen uporabiti to v svetu vsa sredstva. Generalni komisar Zveze narodov bo nadzoroval izvršitev tega načrta.

Preokret v madžarski politiki. Madžarska vlada bo storila v Beogradu kokane, naj bi nekateri njeni ministri posetili naše minstre in poskusili skupno doseči popolno izpreamenbo kurza v politiki sosednjih odnosa. Drugi protokol vsebuje dočila glede potrebe garancije v vrednostnih papirjih ali cektih. Tretji protokol razpravlja o iamstvih s carinskimi dohodki in tobačnim monopolom. Za izvršitev reformnega programa se zaveže Avstrija: 1. ukreniti vse potrebno za zmanjšanje budžetskega primanjkljaja s povišanjem želevniških, poštnih in brzojavnih pristojbin in 2. izdelati načrt za ravnotežje v budžetu in predložiti parlamentu osnutek zakona, po katerem bo pooblaščen uporabiti to v svetu vsa sredstva. Generalni komisar Zveze narodov bo nadzoroval izvršitev tega načrta.

Laški socijaldemokrati se prepričajo. V Rimu je imela socijaldemokratska stranka burno zborovanje. Pri glasova-

«Gospodična,» je zakričal — hotel je držati prisojega — «gospodična, bil sem skupaj z gospo Azalais, ženo nekega avignonskega meščana, ki me je iz maščevanja zabolel.»

Ce bi slišali krik gospodične Hugete! Ko je pogledala Petra, je postala blela kakor zid. Naenkrat je zbežala po gozdu in klicala: «Pistoleta, Mariotta!» Peter ji je sledil proseče. «Ne, gospod, pustite me! Vedite, da me ne boste niti več videli, kajti deklica, kakor sem jaz, ne bo ljubila moža, ki ugania take stvari kakor vi. Najboljše je, da se vrnete gospoji Azalais, njeni družbi vam bo bolj ugajala kakor moja.»

Dvorni norec in dekle sta priletel na vpitje.

«Pistoleta, povedi me v grad, katerega sem zapustila vsled neumne ljubezni do tega ničvredneža. Pokleknila bom pred Romaninovo in jo prosila odpuščanja, če mi pa ne bo odpuštila, grem v samostan. Vsako priběžališče mi bo prijetno, da se le izognem človeku, ki mi je zopern.»

(Dalje prihodnjič.)

nju so bili kolaboracionisti izključeni iz stranke. S tem je bil razkol in stranki započaten, ker sta se 4. tm. namesto enotnega kongresa vršila dva, na katerih sta se organizirali dve popolnoma ločeni stranki.

Fašistovska vlada. V Tridentu je zbranih več tisoč fašistov. Voditelj fašistov Stefan je v govoru izjavil, da morajo fašisti vpostaviti suvereniteto italijanske vlade na osvobojeni ozemlj. Mussolini je imel v Milatu govor, v katerem je izjavil, da obstojate v Italiji dve državi, od katerih se mora liberalna umakniti fašistovski, nadalje je zahteval razpustitev zbornice, sicer bodo fašisti sami poskrbeli za to.

Demisija češke vlade. Češki kabinet je podal 5. tm. svojo demisijo. Ce hočemo novi kabinet označiti po vodilnih možeh, se mora imenovati Švehla-Rašin-Beneš.

Grška obramba Tracie. Vse grško časopisje zahteva od vlade, naj ne popusti v vprašanju Tracie. Vojni minister je izdal proglašenje na grški narod, v katerem pozivlje mlajše letnike, naj se prestolovljeno javijo za vojsko in rešijo čast Grške.

Pogajanja v Mudaniji. Vest iz Cagliari, da se je v Mudaniji že dosegel sporazum, se ne potrjuje. Francoski vejaški krogci so prepričani, da bo prišlo do sporazuma. Nova poročila javljajo, da je prišlo med zavezniškimi generali do težkoč, tudi grški delegati odklanjajo takojšnjo izpraznitve Tracie. Posvetovanja se nadaljujejo.

Celjske novice.

Nemški kolonisti med nami postajajo od časa do časa drznejši in nesramnejši. Ne pišemo mnogo o njih in ne storimo tega radi, ker ne pripisujemo temu pravnika pomena. Na razne drzno izzivajoče članke, ki jih prinaša »Ciller Zeitung« kot glasilo celjske nemške trgovine in industrije, omenimo le, da v starokulturnih državah v Italiji ali v Avstriji, taki članki že davno ne bili mogli, ker bi takega časopisa že davno ne bilo, pa tudi ne trgovin in trgovcev, ki si v svojem glasili upajo tako nečuvno izzivati narod, ki jim daje gostoljubno streho in od kogega imajo ti Nemci vso svojo eksistenco in svoje bogastvo, kar tako radi naglašajo. Dolgo smo potrežljivo gledali staro celjsko nemškarsko držnost, računalni smo s tem, da bodo treznejši elementi napravili red ter uvidelni in priznali, da uživajo vse svoboščine in dobrote državnega reda, ker pa to ne gre, se ne bomo prav niti več prerekali s tistimi, ki so pred nekaj leti še pljuvali po nas, pa ne prenesejo v svoji držnosti v naravi, da danes tegata več ne smejo. In slovenske šleve, ki so živele nekdaj na teh tleh in vsi oni čisti rodoljubi, ki so prišli med nas po prevratu iz manj narodno okuženih krajev, vse podpirajo in vzdržuje to nemško načutost med nami, ki bi je sicer že davno ne bilo. Temu izzivanju bo treba napraviti temeljitek konec, potrudili se bomo, to odkrito izpovemo, in vse tiste slovenske šleve, ki so sokriva, da v Celju ni miru, bomo brezobjzno postavili tie, kamor spadajo, ker niso drugega vredni, ko nemškega biča. Italijani in Nemci bi takim ljudem nosili denar, ki bi se v njih državi tako obnašali — prav gotovo ne, to zna le slovenska šleva brez ponosa, ki ni vredna svobode! V celjskih nemških trgovskih in obrtnih krogih smo računali na nekaj treznosti. »Ciller Zeitung«, ki jo preveva kultura švabskega Kulturbunda in načela nemškega poilit. društva za Slovenijo, nam kaže pravice naših nemških sodržavljanov ter nam tujino predpisuje pot pravilnega obravnavanja teh pojavitve.

Občno tržni odsek. Poročevalec obč. odbornik Bizjak: Izreče se lokalna potreba za fijakarsko obrt Lebiča Kartna na Bregu, odklonijo pa se vse prošnje za stojnice na mestnem teritoriju, ker jih je že itak preveč.

vstajali v duši vsi ti razni lepi spomini na življenje in delo nekdaj v Celju, bilo je v marsičem majhno, bilo je trdo, a bilo je lepo, ker nas je družilo vse v lepi misli, buditi narod k zavesti in dvigati njegovo izobrazbo ter ga navajati k boljšemu, lepšemu. Hvaležni smo upravi gledališča in g. Rašku Salmiču za užitek, ki nam ga je nudil sinočnji večer, bilo je na naših deskah že mnogo modernejšega, pa tudi že mnogokaj malovrednega. Igru lepo izpoljuje pevski zbor »Legijonarjev« s spremeljevanjem orkestra Celjskega godbenega društva. Dramatično društvo je g. Salmiču pokrovilo lovorce venec s trakom in napisom »svojemu prvemu učitelju«. Igra se v soboto ob osmih zvečer in v nedeljo ob petih popoldne ponavlja.

IZ SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

dne 2. oktobra 1922.

Zupan dr. Hrašovec konstatira ob 18. uri sklepčnost ter opravči odstotnost obč. odbornika dr. Rusa. Mnogo storoje še praznih, kar ne dokazuje posebne agilnosti in bogve kakega zanimanja za komunalne zadeve v vrstah nekaterih obč. odbornikov. Odgovori župana na razne interpelacije izza zadnje seje se vzamejo na znanje, tudi zapisnika se odobrita brez debate.

Pravnoperzonalni odsek. V personalnih zadevah poroča predsednik odseka Mravljak sledi: Pogodba z magistratnim predstojnikom se v konečni redakciji odobri brez debate.

Principijelno se določijo draginjske doklade tudi za vse one magistratne uradnike, ki se bodo odslej do konečne ureditve službene pragmatike upokojili. Te doklade so enake onim državnih upokojencev. Mestnemu blagajniku se dodeli pobiranje progresivne davčnine na najemnino v svrhu zidanja stanovanjske hiše. Prideli se mu začasno pomožni organ, da čim preje naredita kataster in izvršita potrebne predpriprave.

Odlokni se več prošeni za izvredne podpore, ozir. nagrade ter povisitev plače.

Definitivno se namesti z veljavnostjo od 1. oktobra prov. pisarniški pomožni Radoslav Bač.

V pravnih zadevah poroča referent dr. Kalan:

V domovinsko zvezo se sprejmeta uslužbenec mestne plinarne Josip Palir in magistratni sluga Alojz Stres.

Po zemljemeru se je ugotovilo, da se je zidala hiša Barakoviča na teritoriju mestne občine, ne da bi se bilo pravilno komisijoniralo. Dovoli se sedaj že novemu posestniku pot za silo iz parka sporazumno z Olepševalnim društvom in se mu podeli naknadno stavbeno dovoljenje.

Občno tržni odsek. Poročevalec obč. odbornik Bizjak: Izreče se lokalna potreba za fijakarsko obrt Lebiča Kartna na Bregu, odklonijo pa se vse prošnje za stojnice na mestnem teritoriju, ker jih je že itak preveč.

Upravno sodišče v Celju.

Zupan uvodoma pojasni, zakaj je stavil to točko na dnevni red. Zadnji čas se o sedežu upravnega sodišča za Slovenijo in Prekmurje mnogo piše. Dela se z vso vnemo na to, da bi Celjanom vzeli upravno sodišče in ga premestili v Ljubljano. Občinski zastop naj zavzame proti zapostavljenju mesta Celja svoje stališče. V imenu finančno gospodarskega odseka dobil besedo dr. Božič, ki smatra za nujno potrebno, da se vsem taim agitacijam proti Celju napravi konec. Ako so bili Celjani oškodovani že pri razdelitvi Slovenije v dve oblasti in pri določitvi meje za ljubljansko oblast, absolutno ne smemo spustiti iz rok upravnega sodišča, ki je Celju zakonito zajamčeno. Splošno je znano, da ne samo doslej resno ljubljansko časopisje, ampak tudi visoki funkcionarji delajo proti Celju, ne da bi bili vprašali merodajne faktorje, pred vsem obč. zastop, kaj more in hoče za upravno sodišče nuditi. Treba je enkrat na ves glas povedati, da to kar Ljubljana, lahko da tudi Celje. S primernim prispevkom države in mestne občine se moreta centralizirati in izpolniti knjižnici okrožna sodišča in okr. glavarstva, uradni prostori se bodo sporazumno z Mestno hranilnico dobili v poslopiju iste in tudi za stanovanja nposebnih skrbi, ker se dobe v Celju gotovo lažje nego v Ljubljani. Ker je edino

le ministrstvo pravde poklicani faktor, da se pogaja z mestno občino, stavi sledeči predlog, ki se sprejme soglasno:

1. Mestna občina celiska jemlje zadovoljstvom in zahvalnostjo na znanje določbo člena 48. zakona od 17. VI. 1922 Urad. list štev. 160, glasom katere se je določilo Celje za sedež upravnega sodišča za Slovenijo in Prekmurje.

2. Mestna občina celiska izjavila, da je pripravljena storiti vse, kar je v obstoječih razmerah mogoče, da se upravno sodišče v Celju namesti. Posebno velja to glede uradnih prostorov, stanovanja za osebje in uradno opravo. Obč. svet prosi, da mu ministrstvo pravde sporoči tozadovne želje in event. odpoved svojega zastopnika v svrhu ustnega razgovora o teh željah ministrstva.

Zupana se pooblasti, da ta sklep nazzani s primerno obrazložbo ministrstvu pravde in drugim merodajnim činiteljem.

3. Mestno hranilnico se naprosi, da gre mestu glede nastanitve upravnega sodišča na roko s tem, da dà na razpotago primerne prostore v I. nadstr. svotečga postopja.

Finančni in gospodarski odsek. Poročevalci podžupan Žabkar:

Gozdarskega nadsvetnika Travirko se naprosi, da preskrbi gospodarski načrt za mestni gozd.

Glede Pallosovega vrta, ki je last mestne občine, je več ponudb. Z ozirom na to, da se mora kmalu potegniti cesta tudi ob levi strani Savinje in napraviti drevored, se sklene, da se ta kompleks začasno ne proda.

Karlu Breški se proda nekaj parcel pri Spodnjem Lanovžu, m² po 75 K. pegojem, da tekom enega leta postavi tovarno za esence in olje.

Prošnja javnih nameščencev za cenejša drva se mora odkloniti, ker mestna občina razpolaga komaj še z dryami za svoje uslužbence. Tudi po prihodnjem gospodarskem načrtu se ne bo smelo mnogo sekati.

S falso elektrarno se sklene pogoda radi napeljave električnega omrežja po parcelah mestnega gozda, kjer se bo moral gozd v širini dveh metrov v svrhu napeljave posekati. Pri tej priliki se naglaša, da so vse predpriprave za zvezo Trbovelj s Falo malodane dogovoljene.

Sklene se popraviti mestni cvetličnik v lastni režiji po predlogu stavbenega urada in mestnega oskrbništva.

Občinski zastop se zaveže soglasno za slučaj, da zida društvo za zaščito dece svoj lastni dom, preskrbti društvu brezplačno stavbišče.

Zidanje stanovanjske hiše v Razlagovi ulici je stopilo v odločilni štadij. Po načrtu ljubljanskega arhitekta Costaperarije bo poslopje dvonadstropno in bo imelo tri fronte (na Razlagovi in Vrvarski ulici ter proti kolodvoru). Obsegalo bo 27 različnih stanovanj. Stroški so preliminirani na 11 milj. kron. Doslej je kritija pri raznih celjskih denarnih zavodih, razum Jadranse banke in Ljudske posojilnice, 6 milj. kron. Ker se je od več strani priporočalo, naj zida mesto v lastni režiji, je finančni in gospodarski odsek po temeljitejšem proučavanju raznih nasvetov prišel do sklepa, ki je obvezal tudi v plenumu, da se poveri z glavnim nadzorstvom in s konečnim obračunom arhitekt Costaperarija, raznodela pa se razpišejo in se oddajo najugodnejšemu ponudniku, da jih izvrši v lastni režiji. Material nabavi občina že prej in ga odda potem stavbeniku potom dogovora.

Pokrajinska uprava za Slovenijo je na predlog občinskega odbora razveljavila pogodbo glede Kumerievega posestva, ki se je sklenila med bivšim nemškim obč. odborom in društvom Einigkeit, katero je zastopal dr. Golitsch. Sklenila se je za dobo dvajset let in že imela očvidno tendenco: mesto bi bilo vsled tega občutno oškodovan. Lovska koča in kos zemljišča se odda v najem za dobo pet let na javni dražbi.

Mestni zastop bo storil vse potrebne korake, da odkupi vojni erar vse one občinske objekte, ki jih sedaj uporablja. Nasprotno je mestna občina pripravljena odkupiti od vojne uprave bivšo vojaško bolnico, ki se mora itak podreti.

Mesto hišnika na mestnem magistratu se odda oženjenemu mestnemu uslužbencu.

Pri slučajnostih prideva v pretres dva nujna predloga stavbenega odseka. Tovarnarju Putnik-Putnikoviču se do-

voli postaviti na mestnem zemljišču ob na novo projektirani cesti droge za električno napeljavo proti primerni očiskodnini.

Zlatarki se dovoli razširiti svojo na novo zidano enonadstropno stanovanjsko hišo pred Grofijo v dvonadstropno.

Obč. odb. Koren interpelira župana glede sestavitve stanovanjske komisije, v katero sta prišla tudi zastopnik javnih nameščencev in zastopnik vojaške oblasti. Župan mu da primerno pojasmnil.

Podžupan Žabkar konečno omeni, da se po nekaterih gostilnah in kavarna ne pobira od vseh gostov nočnega davka. Tozadovno se bo odslei energično nastopalo in vsakokratne prestopke proti naredbi o pobiranju nočnega davka v mestu Celju strogo kazovalo.

Ob pol 9. uri zaključi župan obč. sejo.

STENSKI REKLAMNI KOLEDAR z novim voznim redom izide v založbi Zvezne tiskarne. Oglase se sprejema samo od slovenskih tvrdk, nabiralec inseratov se mora legitimirati.

Pojasnilo. Na razna vprašanja, če izida Zvezna tiskarna, tudi letos Stenski koledar z reklamo izključno slovenskih tvrdk, naznjamam ceni, trgovcem in obrtnikom, da se v to svrhu že nabirajo oglasi. Ker se pa, kakor se nam javlja, baje nabira inserate tudi od druge strani in večkrat tudi z motivacijo da Zvezna tiskarna koledarja ne bo izdala, pričniamo gornje pojasmnilo ter naznjamam obenem, da ima nabiralec oglasov Zvezne tiskarne tozadovno poobištio.

Tombola. Splošno žensko društvo v Celju priredi v nedeljo 8. tm. ob 10. uri dop. na Dečkovem trgu tombolo, koje čisti dobitek je namenjen knjižnici. Ker je nad 300 lepih in dragocenih dobitkov in ker je namen te prireditve tako lep, vabi imenovanoudrštvo k obilni udeležbi. Glavni dobitek je nova kuhinjska oprava, naslednji dobitki 4 krat à 1 m³ drv, 2 uri, 2 obleki, usnje in podplati za 1 par čevljev, kava, sladkor i. t. d. Tombola se vrši ob slabem vremenu v veliki dvorani Nar. doma. Karte à Din 3— se prodajajo pri tvrdki Gočič & Leskovšek.

Pozor trafilant! Vabite se na sestanek, ki se vrši v nedeljo 8. tm. ob 14. uri v hotelu pri Kroni. Ker je stvar strokovno važna, se prosi za obilno udeležbo.

Izredni občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Celju se vrši danes v petek ob 7. uri zvečer v Narodnem domu. Prosimo zanesljivo polnoštevilne udeležbe, ker pridejo važne zadeve na razpravo.

Celjski krojaški mojstri so dne 1. okt. 1922 povišali pom. 25%. Ostali pomočniki tvrdke Ludvik Selišek so vstopili v stavko. Gospodje so priznali, da so še sedaj male plače. Draginja tira vse povprek, najbolj pa delavca in uradnika. Konsumentom v vedenje: Upanje je pa, da bode tudi g. Selišek pripoznal zahteve.

Vinska trgatev, ki se je vršila 1. oktobra na Škarpi v korist Dij. kuhinj in Aškerčevemu spomeniku, katero je aranžiralo omizje Dev. kluba, je nad vse lepo uspela. Smeha in zabave ni manjalo, zakar je poskrbel nad vse delavnin in živahnih sodnih stol, viničarji ter policijski, od katerih je bil vsak posameznik na svojem mestu. Posebno zadnji so imeli z aretacijami obilo posla in so si v resnici predstavljali težavno službo policijskega organa. Ljudstva je bilo nabito polno, žal da jih je moral veliko vsled pomanjkanja prostorov oditi. S svojim posetom so našo prireditve počastili v lepem številu ne le samo Celiani, marveč tudi Ljubljanci, Laščani in gostje iz drugih krajev. Da je bil tudi finančni uspeh kljub draginji grozja prav lep, se vsi prireditelji tem potom iskreno zahvaljujejo vsem darovalcem v naturalijah in denarju, zahvala gre tudi g. Božiču, ki je dal svoje prostore brezplačno na razpolago in pri delu tudi z vsemi svojimi osobjem pridno pomagal. Čisti dobitek se je razdelil za Dij. kuhinjo 700 K. za Aškerčev spomenik 300 K. Upamo, da se zneski pri prihodnjih prireditvah še pomožijo.

Lisinski, hrvatsko pjevačko druženje iz Zagreba namerava v sred meseca novembra tl. prirediti v Celju vojaški koncert, mešani zbor šteje 60 oseb. Kakor čuješmo, bo prevzela vse

predpriprave tuk. Glasbena Matica, kar je iz srca pozdravljamo. Dobrodošel med nami v Celju naš jugoslovenski kulturni Zagreb!

Deška ljudska šola v Celju za okolo ima v šolskem letu 1922-23 šest osnovnih razredov s petimi vsporednicami. Vsporednica k 5. razredu se še ni otvorila. V znanem, skrino neprimerenem šolskem poslopiju poučuje 11 učencev moči okrog 600 dečkov iz celjske okolice in sicer je vstopilo v začetku šol. leta v I. a razred 60, I. b 62, II. a 52, II. b 43, III. a 53, III. b 58, IV. a 48, IV. b 58, V. 87, VI. 47 učencev.

Tatu, ki je zadnjič poskušal odnesti iz blagajne g. Petra Majdiča denar, je sledilo oko postave. Vlomilec je bil nek Rojc, ki je med vojno služil pri Majdiču.

Utopljenec. Zadnjič smo poročali, da se železniški delavec Fazarinc ni utoplil, ampak je bil morda umoren. Pri raztelesenju se je pa dognalo, da je umor izključen. Najbržje je alkohol zahteval žrtev.

Dijaška kuhinja v Celju priredi dne 13. tm. v rdeči sobi gostilne v Narodnem domu svoj redni občni zbor. Začetek ob 18. uri. Ker je poleg običajnega dnevnega reda na sporedu tudi izprememba pravil, prosimo za mnogoštevilno udeležbo. — Odbor.

Razglas. V smislu čl. 2. pravilnika za pobijanje draginje itd. obvilenega v Ur. l. št. 99 pod št. 311 se pozivajo vsi proizvajalci, trgovci, imeniteli skladis in prometni podjetniki, ki imajo v zalogi v živiljskih potrebščin v svojih ali tujih prostorih, ali jih hranijo za druge, najkasneje do vsakega 10. dne v mesecu prijaviti tuk. uradu natančne podatke koljčin živiljskih potrebščin. Proti obveznim osebam, ki se pozivu neopravičeno pravočasno ne odzovejo, se bo uvedlo kazensko postopanje in zaseglo vso zalogo. — Policijski oddelek okr. glavarstva v Celju.

Kino Gaberje. V soboto, nedeljo in v pondeljek se predstavlja elitna kriminalna drama v 5 dejanjih »Po nedolžnem obsojenju«. V glavnih vlogi znani najlepši mož Gunnar Tolnai. Predstave se vrše ob delavnikih ob 14. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih ob 5., 7. in 9. uri zv.

Turistika in šport.

Prvenstvena nogometna tekma, katera se je morala vsled slabega vremena preložiti, se igra jutri v nedeljo ob 4. uri pop. pri »Skalni kleti«, SK Celje.

Dopisi.

Meščanska šola v Žalcu. Kakor smo že zadnjič poročali, se je ustanovil v Žalcu »šolski odbor«, ki ima nalogo za interesirati maso naroda za naš kulturni zavod. Člani tega odbora so priredili v nedeljo dne 1. oktobra t. l. shode v nastopih občinah Sp. Savinske doline: Gotovlje, Velika Pirešica, Petrovče, Griže, Št. Pavel, Št. Peter, Polzela in Braslovče. Verna slika teh shodov je sledeča: 1. Gotovlje: Tukaj je prišel na shod iz občine le načelnik krajskega šol. sveta g. Hropot in ravnatelj dekljške meščanske šole iz Celja g. Brinar Josip, ki je imel namen obrazložiti zborovalcem pomen meščanske šole, način ustanovitve itd. Kljub temu, da se je poslalo po posamezne vaščane z ozirom na navzočnost g. ravnatelja Brinara, vendar ni prišel nihče. Ne vemo, ali tiči za tem dejstvom nevoščljivost ali karsibodi? Dobro, pa prestavimo meščansko šolo v Gotovlje in vse bo prav! 2. Vel. Pirešica: Navzoč župan, g. Teržan je izjavil, da si je občina svestra storiti vse, da se vzdrži obstoj meščanske šole v Žalcu ter obljubila podpora v naturalijah. Veseli nas zavednost občine Vel. Pirešica. 3. Petrovče: Na shod pride župan, g. Koren in neka ženska, ki ima sina v 3. razredu žalske meščanske šole. Zatrjuje se, da se da veliko doseči v naturalijah in z vožnjami. Druge nesreče ni bilo. 4. Griže: Največ smisla za meščansko šolo v Žalcu imajo Grižani, kajih se je nabralo v šoli 14 mož in 2 ženski. Pokazali so resno voljo. Župan g. Kajtna je izjavil, da bo z vsemi močmi deloval na to, da prevzame tačno občino občina gotovo garancije, ki jih zahteva višja šolska oblast. Odzvati se hoče tudi s prispevkij v naturalijah. 5. Št. Pavel: Tu se je vršila istočasno tudi seja krajn. šol. sveta, ki pa ni bila sklepčna. Poročevalci je dobil utis, da bo storila občina svojo dolžnost, ker je občanom

prikladnejši Žalec nego Celje. 6. Št. Peter: Navzoč le nadučit. g. Rob. Senica, župnik Jančič ni dal razglasiti shoda. Za meščansko šolo v Žalcu niti najmanjšega odmeva. 7. Polzela: Navzoči g. župan pozdravlja meščansko šolo v Žalcu in obljublja, da se bo glede naturalij dalo dosegci marsikaj. Glede gmotnih prispevkov ne more pred sklicanim občinske seje obljubiti ničesar. Polzelani sanjajo o lastni meščanski šoli, 8. Braslovče: Zoročevalca sprejme gospod ravnatelj Lorber. Drugih zborovalcev ni, ker je redar razglasil, da se vrši shod v Žalcu. Občina pa je poslala v Žalec dopis, naj nihče ne prieja v Braslovčah shoda, ker jim šola v Celju bolj ugaja, kjer so otroci po spolih ločeni. Kljub temu pa je posečalo našo mešč. šolo v minulem letu iz te občine 7 učencev. V vseh občinah so se vršili shodi v šoli, kjer so poročevalci sprejeli dotični voditelji. Hvala jim! Kljub nasprotovanju v nekaterih občinah so poročevalci vendar le edini v meniju, da se bo že v nadaljnem zainteresiraju prebivalstva do doseči toliko, da bodo dane garancije, ki jih zahteva višji šolski svet. Za meščansko šolo pa velja naš neizprosen jekleni boj, dokler nam bo le ta zakonito zajamčena. Kakor je razvidno iz razpoloženja, so nam garancije za stavbo zagotovljene. Zato že danes v nepraj opozarjam, da se bomo ozirali pri vzprejemu v meščansko šolo v prvi vrsti na učence(ke) onih občin, ki so tu prevzete garancije za stavbo oziroma za vzdrževanje potrebne naše meščanske šole. — Šolski odbor.

Dnevna kronika.

Kraljica Marija v Ljubljani. Na svojem povratku iz Pariza je kraljica Marija v spremstvu princeze Liliane 5. tm. dospela v posebnem vozu orienteks-presa v Ljubljano. Na kolodvoru so se ji poklonili podnamestnik g. dr. Baltič, general Dokič z adjutantom pukovnikom Stanojevičem in policijski ravnatelj dr. Gustin. V Zagrebu je prestopila v dvorni vlak in je zvečer prišla v Beograd. Na beograjskem kolodvoru je čakal kralj. Ko je vlak ustavljal, je stopil kralj v voz in prisrečno pozdravil kraljico. Kraljica, katero so na peronu pričakovale tudi gospe ministrov in dvornih častnikov, je vsakemu čakajočemu segla v roke. Kralj ji je poklonil lep šopek rdečih rož, tudi ministri so ji izročili šopek cvetja. Nato sta se kralj in kraljica s princezo Lilijano odpeljala na dvor.

Sokolsko društvo v Vojniku priredi v nedeljo 8. tm. v posojilnici dvorant v Vojniku »svinsko trgatev« z uprizoritvijo burke s petjem: »Pogedba«. Začetek ob 15. uri.

Informacijsko potovanje v Južno Srbijo. Kakor nam poročajo iz Beograda, je dne 3. oktobra odpotovala v Južno Srbijo skupina upravnikov in sticer: Maša Lazarevič šef odeljenja za javno varnost; Niko Domenico, prvi državni odvetnik v Ljubljani; Fran Vončina in Teodor Sporn, vladna svetnika iz Ljubljane; dr. Žužek, okrajni glavar v Celju; dr. Fran Svetek, sekcijski načelnik ter več upravnih uradnikov Iz Hrvatske. Potovanje bo trajalo 12 dni in se vrši po inicijativi Slovencev in Hrvatov, ki se žele informirati o razmerah v južnih krajih naše države.

Zborovanje mariborskih industrijev. Dne 4. tm. so zborovali v malo Götzovi dvorani industrije mariborskega okraja. Zborovanje je otvoril dr. Pipu

z božje poti od Šmihela proti Smarjeti ter v Vrtečah pri Laškem zaredila v Savinjo.

Rimski koloseum — skrivališče tatov. Dolgo je iskala rimska policija neke zloglasne tatove konj, a nikakor jim ni mogla priti na sled, dokler se eden izmed njih ni sam izdal. Tatovi so se namreč skrivali v podzemeljskih prostorih rimskega Koloseuma, v katerega vodi dolg, ozek hodnik, skozi katerega se more priti le s težavo. Policija se je podata v ta hodnik in našla tatove, ki so ležali po vresti drug za drugim in lepo spali.

Imenovanje v zdravniški službi. Za primarija in operaterja na splošni bolniči v Ptaju je imenovan primarij na kiruršnem oddelku ljubljanske bolnišnice dr. Josip Stojc.

Minister dr. Žerjav v Ljubljani. Dne 5. tm. je prispel v Ljubljano minister dr. Žerjav v spremstvu svojega tajnika Lukiča. Na kolodvoru sta ga sprejeta podnamestnik dr. Baltič in načelnik oddelek za socialno-politiko A. Ribnikar.

Na svojem moža je ustrelila žena elektrika. Stefana Laznika iz Zidanega mesta, o katerem se je mislilo, da se je sam obstrelil. Žena, katera so izročili sedišču v Laškem, je poskušen umor tudi preiznala.

Novi komandan Dravske divizije. Za poveljnika Dravske divizijske oblasti v Ljubljani je imenovan točniški polkovnik Milan Vučković, dosedanj poveljnik general. Dokler je imenovan za predsednika izpitne komisije za štabne oficirje v Beogradu.

Sprememba v davčni službi. Davčni upravitelj g. Rudolf Dellunja v Slovenjgradcu je na lastno prošnjo premeščen k davčni administraciji v Ljubljano.

Za zgradbo doma slepih odraslih in dece je daroval trgovec Josip Selan v Laškem sveto 1000 K. Srčna hvala. Slovensko srce postavi čimprej lastno streho najbednejšim med bednimi in v veselih i žalostnih urah ne zabi svojih slepcev.

Tarife za živila znižane. Minister saobraćaja je podpisal naredbo, ki avaja na vseh progah državnih železnic 50% znižanje tarifov za prevoz žitaric, mokri in krme v svrhu prehrane.

Tudi hči je umrla. V zadnji številki smo poročali o grozni rodbinski tragediji, ki se je dogodila v Ljubljani na Starem trgu. Dne 4. tm. pa je umrla v botnišnici tudi hčerka Irena Leskovic. Podlegla je težki rani na pljučah vsled strelja. Pokojnica je bila vestna in marljiva uradnica ter zelo izobražena.

Vlomilska družba aretirana. Ljubljanski policiji se je posrečilo izslediti nevarno tatinsko družbo, ki je izvrševala naravnost drzne vlome. Aretiranih je bilo 12 vlomilcev, ki so zvršili 50 vlomov. Vsa družba je imela točno izdelan načrt za izvrševanje vlomov. Po izvršenih vlomih in tatvinah so si plen bratovsko med sabo razdelili ter popivali z veselimi deklamacijami po kavarnah in gostilnah, dokler jim ni denar pošel.

Nove odredbe o taksa. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Finančni zakon za leto 1922/23, ki izide v Uradnem listu, vsebuje tudi nekatere nove odredbe o taksa. Zvišana je: taksa za družbeno delnice ali akcije, ako se glase na ime ali firmo, od 2% na 3%, ako se pa glase na prinosnika od 4% na 6% od nominalne vrednosti (tar. post. 10 točka 3 lit. a in b taksne

tarije); taksa za pregled in preizkus parnih kotlov (tar. post. 306) od 20 ozir. 40 Din na 100 do 1500 Din progresivno po velikosti kurilne površine in vrsti preiskave. Za pritožbo na Upravno sodišče se plača ista taksa, kakor za pritožbo na državni svet. Za pritožbo proti volitvam se plača taksa v vsakem slučaju samo enkrat ne glede na to, koliko oseb je podpisalo pritožbo. V primerih, v katerih se komisijo ugotovi, da je prijavljena ob priliki kupu ali prodaje nepreimčin manjša vrednost, nego ona, ki je bila v onein času, pa je ta razlika večja od 25%, se kaznuje kupec in prodajalec — poleg kazni po zakonu o taksa tudi z globo od 1.000 do 50.000 Din. V ostalem ostane zakon o taksa in pristojbinah z njegovimi izpremembami in dopolnitvami v veljavi.

Pri razstreljevanju muničije ponosrečeni. Iz Bovca je prišla vest, da so imeli fantje nalog razstreljevati muničijo v Planu, Dupli in okolici. Znosili so skupaj 120 komadov muničije v 20 metrov dolgo jamo. Fantje so se skrili v neko baraku. Ko je muničija eksplodirala, je raznesla jamo, del hriba se je pa vsum na barako. Zmečkana sta bila dva fanta, trije pa težko poškodovani.

Naročila blaga v inozemstvu po 2. septembru 1922. Za blago, naročeno po 2. septembru se ne sme, dokler ne izide nov pravilnik za promet z devizami in valutami, izdajati odobrenja za nakup deviz ali za uvoz. Pričakuje se, da se v novem pravilniku spremene nogoji, ob katerih se bo smelo izdajati odobrenja ter da se tudi omeji blago, za katero se bodo smela izdajati.

Če bi torej tudi bila naročila v tej prehodni dobi dovoljena, ne bi bila priznana, ker se ne ve, ali bo po novem pravilniku moči dobiti odobrenje za nje. Zategadelj se tvrdke onozarjanje, da v lastnem interesu opuste vsako naročilo blaga v inozemstvu in po drugem septembru že dana naročila stormirajo. Izjeme veljajo samo za neodložljive potrebe industrije; o tem odloča generalni inspektorat ministrstva za finance, na katerega se je obračati po krajevno prisotnih deviznih odborih.

Belgijski predsednik senata umrl. Iz Bruxellesa je prišla vest, da je baron de Favereau, državni minister in predsednik belgijskega senata, umrl v četrtek v svojem dvorcu, Jenneretu. Baron de Favereau, je bil zunanj minister od leta 1895. do 1906. Bil je eden glavnih začetnikov ponovnega osvobojenja belgijskega Konga in eden stalnih sodelavcev Leopolda II. Predsednik senata je bil od leta 1911.

Za vpokojene učitelje. Ministrstvo za soc. politiko sporoča, da je končno rešeno penzijsko vprašanje olnih učiteljev, ki so bili umirovljeni med 1. julijem in 31. decembrom 1919. Priznana jim je penzija na podlagi dinarske plače. Razlika se jim izplača tudi za nazaj.

Rimski grob v Ljubljani. Na Tržaški cesti so delavci pri kopanju temelja naleteli na veliko štiroglato ploščo, pod katero je bil grob mlade Rimljanke. Lobača ima nežno spodnjo čelust s skoro vsemi zobmi, belimi kot sneg, ker modrostni zobje niso bili še popolnoma razviti, se domneva, da je bila ženska starja 24 do 26 let. Pri glavi so našli petdeset poldrug centimeter dolgih zlatih cevk, ki so bile najbrže nanizane na nitko in so krasile vrat. Pri desni roki je

bil lep zlat prstan, nadalje so izkopalni mašo kovinasto posodo, iz katere so potegnili lep z zlatom tkan pajčolan, pri okostju glave se je nahajal kovinast pokrov z letnico CVI (106). Rimljanka je bila torej pokopana pred nekako 1800 leti.

Zaslужek beračev. V Newyorku se je hotel prepričati neki urednik, koliko zaslужijo berači na dan. Prebolekel se je v berača ter šel prosjačit. Prvi dan je nabral 25 dolarjev, drugi dan 30 in tretji dan ga pa sploh ni bilo več v rednino.

Avtomobilski nesreča. Poštni avtomobil Erba-Lecco je imel zamudo. Šofer je hotel zamudo pridobiti ter je brzino podviral. Pripetila se je pa nesreča. Šofer spuščenih železniških zatvornic na križišču ceste z železnicou ni opazil ter je treščil z avtom v nje. Šest oseb je bl-

lo na mestu mrtvih, 14 pa ranjenih. Uradna preiskava je dognala, da je avtomobil prvo zatvorno prebil, pri drugi pa obtičal. Tedaj pa je pridrvel vlak ter zadel ob avto.

Koliko rubljev se dobri za en dolar? Komisija državne eksplicne borze v Moskvi je določila, da je en ameriški dolar vreden 7 milijonov sovjetskih rubljev.

Licencovanje in premiranje plemenitih bikov ptujskega okraja. se vrši ne-preklico v četrtek dne 19. oktobra od 9. ure zjutraj. Določenih je dva seti premij od 600 do 2000 K. Dajale se bodo tudi vprežne premije in izplačevale potnine.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimunic.

Naznanko.

Vsem trgovcem, modistkam in cenobčinstvu naznjam, da sem otvoril zalogu s klobukom in slamnikom

v Celju, Gospodska ulica št. 4. 45-30

Franc Cerar, tovarna klobukov in slamnikov v Domžalah

Trgovski sluga

več slovenskega in nemškega jezika, se sprljame pri tvrdki J. Urch, Celje.

Suhe gele, lipovo cvetje, bri- njevo olje in poljske prideške

plača najbolje tvrdka 40-28

SIRC-RANT, KRAJN

telefon int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd. Prosim za povzrojene ponudbe gob.

Išče se za Ljubljano samostojna, pametna in poštena

prodajalka

za specerijsko trgovino. Veča mora biti slov. in nem. jezika. Nastop 1. nov. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Samostojna«, poštno ležeče, Ljubljana. 2-2

Motorno kolo

znamke Puch R. II., dobro ohranjeno, se ceno proda. Naslov v upravi. 1162

Dr. Emerik Breschar

zdravnik in zobozdravnik

Celje, Narodni dom' ne ordinira od 8.—15. tm.

Objava.

V pondeljek, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši licitacija zaplenjenega blaga v prostorih tukajšnje carinarnice in to:

- 100 steklenic originalne kolinjske vode in
- 1 kmečki mali voz za zapregu.

Vrednost blaga je cenjena na 3300 Din.

Interesenti se pozivajo, da se udeleže te licitacije.

Iz pisarne glavne carinarnice v Celju

broj 5605/1922. 1160

Praktikant

z dobrimi spričevali se takoj sprejme v pisarno veletrgovine R. Sternecki, Celje 2-1

Kupim po visoki ceni vsako množino

trdih in mehkih drv

plačljivo proti duplikatom. Prosim obvezne ponudbe franko vagon vseh postaj na naslov Korošec Dragotin, 67-23 lesna trgovina, Braslovče. 834

Za društva!

Vsakovrstne

častne diplome, spomenice

po vsaki želji in obliki

ročno delo v najlepših narodnih motivih

izvršuje

Zvezna tiskarna v Celju

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena l. 1846.

Delnitska glavnica: K 200,000,000.

Podružnice:	Daruvor	Križevci
	Delnice	Maribor
Beograd	Djakovo	Mitrovica
Bjelovar	Gjurgjevac	Nova Gradiška
Brod n. S.	Ilok	Novi Sad
Crikvenica	Karlovac	Ogulin
Cakovec	Kraljevica	Osijek g. grad

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in inozemske menice in čeke.

Aleksandrova ulica.

CENTRALA V ZAGREBU.

Vloge: K 2.000,000,000.

Izdaja 4½% ne-zastavnice in 4½% ne-obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Ustanovljena l. 1846.

Rezerv. začlad: nad K 135,000,000.

Podružnice:	Subotica	Vukovar
	Sušak	Zagreb, Ilica 117
	Sv. Ivan Zelina	Zemun.
	Varaždin	
	Vel. Gorica	Ekspositure:
	Vinkovci	Osijek d. grad
	Virovitica	Vinica.

Izvršuje vse borzne naloge točno in knulantno. — Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tuzemstvo.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52-38

V lastni palači pri kolodvoru.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

Papelarno varnil zavod.

Stanje hranilnih vlog K 35,000.000.

HRA NILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakega, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodič razne vrednosne papirje, vložne knjižice i. s. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Telefon Štev.: 35.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh dñarnih prašanjih.

Odvetnik dr. Alojz Goričan

je otvoril v Celju odvetniško pisarno
in jo pridružil pisarni g. dr. Karla Laznika
1158 v Prešernovi ulici štev. 3. 2-1

Umetna gnojila

40/42% kalijeva sol po . . . K 580-
18/20% kostni superfosfat po „ 740-
15% rudninski superfosfat po „ 600-
za 100 kg z vrečami vred oddaja iz skla-
dišča v Celju 1092 3-3

Blagovni oddelek Zadržne Žeze v Celju.

Seno, slamo, drvę, premog, žito, krompir, sadje
in druge deželne pridelke **kupuje in prodaja**
Oset Andrej, Maribor

Aleksandrova cesta 57

818 69-25

Telefon 88

Prvovrstna umetna gnojila

1153 12-2

dobavlja najceneje
veletrgovina

Vinko Vabič,

Žalec
Slovenija.

Jamstvo za vsebino!

Vse vrste v zalogi!

18% Thomasovo žlindro, 40—42% kalijev sol,
18—20% kostni superfosfat, 15% rudninski super-
fosfat, 15—17% apneni dušik.

Trgovina z galanterijskim in modnim blagom,
ženskim in moškim perilom ter igračami □

FRANC KRAMAR

144 50-34 poprej Prica & Kramar
Na drobno! CELJE Na debelo!
Zaloga cigaretnih papirčkov in stročnic.

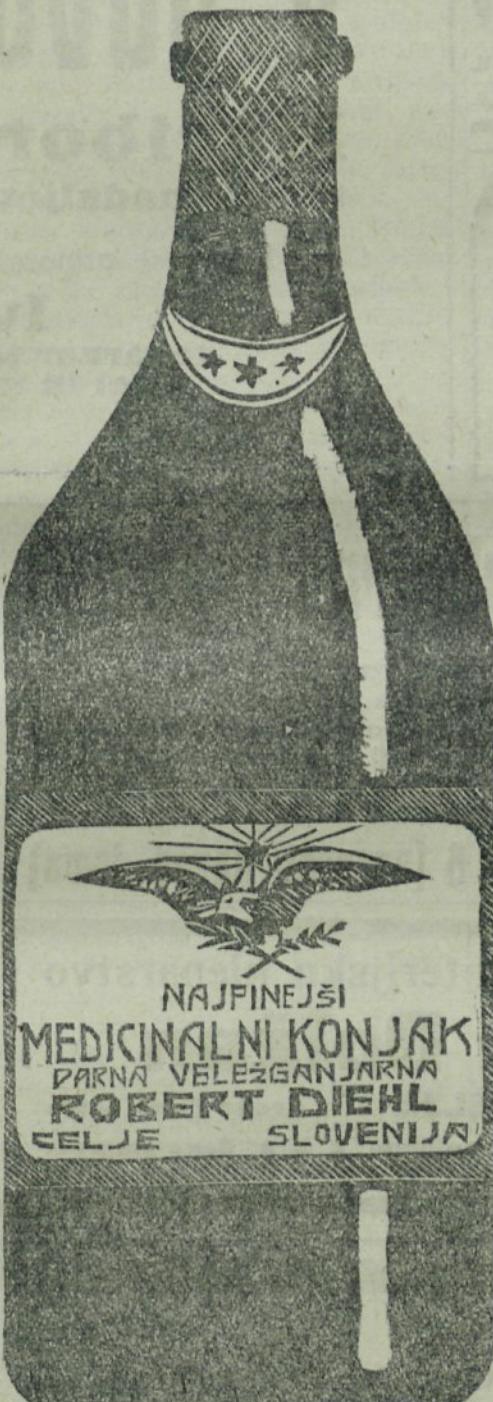

SUKNO

82 50-37

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici

R. Stermecki, Celje.

Najfinnejši medicinalni konjak
in vse vrste žganja iz sadja izdeluje

PARNA VELEŽGANJARNA, ROBERT DIEHL
CELJE SLOVENIJA

60-25

Vloge nad K 1.000,000.000—

Kapital in rezervē K 200,000.000—

SLAVENSKA BANKA D./D. PODRUŽNICA CELJE

Ljubljana - Zagreb - Beograd

Bjelovar, Brod n. S., Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor, Murska Sobota, Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja Loka, Velikovec, Vršac, Budapest (Balkan bank), Split (Jugosl. ind. banka), Wien (M. R. Alexander)

Obrestuje vloge na hranilne knjižce in v tekočem računu po

4 1/2%

brez odpovedi

5%

proti 30-dnevni odpovedi

5 1/2%

proti 60-dnevni odpovedi

6%

proti 90-dnevni odpovedi

od dneva vloge do dneva dviga ter plačuje rentni in invalidski davek sama.

Poštne položnice so na razpolago.

POSOJILNICA V CELJU

NARODNI DOM (NA OGLU V PRITLIČJU)

Stanje hran. vlog čez K 52,000.000—

Vrednost rezerv čez K 14,000.000—

Sprejema hranične vloge na hranične knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po **4½% brez odpovedi, 5-5½% z odpovedjo, večje stalne naložbe po dogovoru**

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantnejše.

Registrat. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

2-2
pisalni stroj

še dobro ohranjen, znamke (kurier).
Karol Mandel, slaščičar, Ozka ul., Celje.

Nakup 1147 2-2
namiznega sadja.

Kdor ima lepo natrgrano namizno sadje za
oddati, naj se ogliši v pisarni »Zadruge za
izvoz jajc v St. Jurju ob juž. žel.«

Motor za žaganje drva

se proda. Cena po dogovoru.
Mihail Kus, Glavni trg 5, Celje.

Obl. konc. posredovalnica
za promet z realitetami:

Anton P. Arzenšek

Celje Kralja Petra c. 22 Celje

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu
zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in
malih posestev, industrijskih podjetij
itd., itd. vestno in točno. 45-19

"LASTNI DOM"

Sprejema hranične vloge in jih obrestuje
po 5%, to je 5 Din od sto, proti odpovedi
po 5½% Din od sto. Pri večjih naložbah
po dogovoru.

Proda se

2-2

Naznanilo.

Vljudno naznanjam cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu, da sem se

dne 1. oktobra 1922 preselil
iz prejšnje ključavničarske delavnice

v novo tovarno

Mariborska cesta 1

kjer bom nadaljeval svoje tovarniško podjetje.

S tem se priporočam še nadaljni naklonjenosti
Ivan Rebek
tovarnar tehnic, ključavničarskih
del in instalacija vodovodov.

2-2
Strojepisko

ki pozna tudi pisarniško manipulacijo
sprejme takoj Zadružna Zveza v Celju.

Ježice (knoper)

letošnje, suhe, kupi vsako množino
FRANC KOLENC — Celje
1113 „Narodni dom“. 4-2

Prodajalka

pošteno in pridno dekle, z dobrimi spričevali
iz trgovine, želi vstopiti v službo s hrano in
stanovanjem v Špecerijsko trgovino v mestu
1143 ali okolici. Naslov v upravi. 3-3

Ant. Lečnik

O urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiallo). 27

Češka manufakturna trgovina

Pozor!

priporoča svojo veliko zalogu
sukna, volnenega blaga za ženske
obleke, flanela, barhenta, platna
itd. V zalogi ima tudi vsakovrstne
nogavice in drugo kratko
robo, vse po čudovito nizkih cenah.

Celje, Ljubljanska cesta 6 (nasproti Narod. doma)

Pozor!

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta CELJE Kralja Petra cesta
izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerne.
53 Proračuni na razpolago. 52-39

Najboljši uspeh imajo oglasi „Nove Dobe“

99 104-52
**Oglejte si
manufakturnc trgovino
J. KUDIŠ**
Gaberje št. 3 (gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina.
Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Centrala: Razlagova ulica.

Lastni kamenolomi.

Kamnoška industrijska družba v Celju

izvršuje nagrobne spomenike, grob-
nice, oltarje, pohištvene plošče, zidne
obklade iz pohterskega granita in vseh
vrst marmorja, dalje stopnice, pod-
stavke in vsa v to stroko spadajoča dela.